

Dagtilbudsstrategi

En ramme for æstetiske, gode og inspirerende læringsmiljøer, som skaber ro og fællesskab.

Godkendt af Børne- og Skoleudvalget den 5. marts 2020. Revideret maj 2025.

Indhold

Strategiens ramme	3
Den Sammenhængende Børnepolitik	3
Strategiens formål	4
Kvalitetsopfølgning og dialog om områdets udvikling	4
Nationale krav og kommunale mål	4
Det fælles pædagogiske grundlag	5
Lokale mål og politiske beslutninger	5
Plan- og Udviklingsstrategien 2019-2030.....	5
Den Sammenhængende Børnepolitik	6
Strategiske mål i Lolland Kommune	6
Dagtilbud 0-3 år.....	7
Dagtilbud 3-6 år	9
Overgang til skole	10
Forældresamarbejde	11

Strategiens ramme

Gennem en ændring af dagtilbudsloven i 2018 er gennemført en Dagtilbudsreform, der sætter en national ramme for, hvilke krav dagtilbuddene skal efterleve. Sammen med Den Sammenhængende Børnepolitik danner disse grundlaget for indholdet i dagtilbudsstrategien.

Den nye dagtilbudslov fra 2018 beskriver tre grundlæggende krav, som dagtilbuddene skal efterleve:

- Et fælles pædagogisk grundlag
- Seks nye styrkede læreplaner
- Brede pædagogiske mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring

Det nye i dagtilbudsloven fra 2018 er, at indholdet i det fælles pædagogiske grundlag er udfoldet meget konkret og det indebærer, at alle dagtilbud i Danmark skal efterleve disse.

Den Sammenhængende Børnepolitik

Den sammenhængende Børnepolitikken tager afsæt i, at alle børn møder dygtige og begejstrede voksne, der åbner en verden af leg og læring i fællesskaber med andre børn. Den politiske vision er, at børnenes begejstring, nysgerrighed og skabertrang bliver mødt af professionelle voksne, som understøtter omsorg, kontakt og relationer i et anerkendende, pædagogisk miljø.

Fra Den sammenhængende Børnepolitik fremhæves følgende elementer:

- Børn skal møde æstetiske, gode og inspirerende læringsmiljøer
- Der skal prioriteres en pædagogisk indsats i øjenhøjde og leg med børn i hverdagen
- Et mangfoldigt og godt sprog er en forudsætning, som alle børn har krav på

Strategiens formål

Formålet med dagtilbudsstrategien er at sikre lokal realisering af og ejerskab til grundtankerne i Den sammenhængende Børnepolitik, og samtidig skal dagtilbudsstrategien fungere som et styringsredskab til at komme i mål med de nationalt fastsatte krav beskrevet i Dagtilbudsloven.

Strategien skal synliggøre, hvor dagtilbud i Lolland Kommune skal hen, og hvordan vi kommer i mål med Dagtilbudslovens krav samt de kommunale ambitioner.

Formålet med strategien er også at sætte rammen for en tidlig indsats. Dette fokus skal være medvirkende til, at dagtilbuddene både her og nu skaber gode betingelser for børns udvikling, trivsel og dannelse og på længere sigt understøtter, at færre børn starter i skolen med udviklings- og trivselsudfordringer, eksempelvis i forhold til den sproglige udvikling, som spiller en central rolle i livsduelighed og livsmuligheder.

Lolland Kommune er fokuseret på, at alle børn og unge udvikler et godt sprog, opnår solide læse- og skrivekompetencer (se Sprog og læsestrategien), fordi et godt mundtligt sprog hos det lille barn er fundament for den senere læse- og skriveudvikling. Børns sproglige udvikling er et vigtigt fundament for en kvalificeret udvikling af livskvaliteten, fordi det øger barnets muligheder for at kunne begå sig socialt, danne nye venskaber og forstå sig selv og den verden, de er en del af. For at sikre handling til understøttelse af børnenes sproglige kompetencer i dagtilbud, anvendes et sprogvurderingsværktøj, som skaber en rød tråd mellem 0-6 år og som er handleorienteret både på generel indsats i læringsmiljøet for alle børn, ved gruppeindsatser for nogle børn samt individuelle indsatser for børn med brug for særlig støtte til deres sproglige udvikling.

Kvalitetsopfølgning og dialog om områdets udvikling

Med vedtagelsen af den nye dagtilbudslov i 2018 skal kommunalbestyrelsen sikre, at udviklingen på dagtilbudsområdet drøftes politisk mindst hvert andet år. Drøftelsen skal ske med udgangspunkt i, hvordan kommunens rammer for dagtilbud og eventuelle besluttede indsatser for området bidrager til, at dagtilbuddene kan efterleve de krav, der følger af loven sammen med de kommunalt besluttede prioriterede indsatser, ligesom drøftelsen skal munde ud i fastlæggelsen af de fremadrettede kommunale mål for dagtilbudsområdet.

For at kvalificere kommunalbestyrelsens drøftelse af udviklingen på området, vil dagtilbudsområdet levere en kvalitetsrapport hvert. 2 år. Kvalitetsrapporten er en rapportering af de nøgletal der beskriver kvaliteten ifølge gældende lovgivning og Lolland kommunes strategier og politikker på området, b.la. data fra sprogvurderinger, KIDS målinger, redegørelser om det pædagogiske tilsyn mm. (se tilsynskoncept), og skal fungere som en opfølgning på, i hvor høj grad mål og rammer efterleves. Samtidig skal den understøtte en systematisk evaluering og opfølgning på kommunalt niveau, hvor det drøftes om besluttede indsatser for området bidrager til, at dagtilbuddene kan efterleve de krav, der følger af loven.

Nationale krav og kommunale mål

Dagtilbudslovens krav opstiller en national ramme – både i den nye formålsbestemmelse og i det fælles pædagogiske grundlag. Dagtilbudslovens formålsbestemmelse beskriver formålet, og hvad der generelt skal være kendetegnende for dagtilbuddets arbejde. Formålsbestemmelsen er retningsgivende for arbejdet med den pædagogiske læreplan. I formålsbestemmelsen står der:

- Dagtilbud skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen er grundlæggende, og hvor der tages udgangspunkt i et børneperspektiv

- Dagtilbud skal i samarbejde med forældrene give børn omsorg og understøtte det enkelte barns trivsel, udvikling og dannelse samt bidrage til, at børn får en god og tryk opvækst
- Børn i dagtilbud skal have et fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø, som fremmer deres trivsel, sundhed, udvikling og læring
- Dagtilbud skal give børn medbestemmelse, medansvar og forståelse for og oplevelse med demokrati. Dagtilbud skal som led heri bidrage til at udvikle børns selvstændighed, evner til at indgå i forpligtende fællesskaber og samhørighed med og integration i det danske samfund.
- Dagtilbud skal i samarbejde med forældrene sikre børn en god overgang fra hjem til dagtilbud.
- Dagtilbud skal endvidere i samarbejde med forældre og skole sikre børn en god sammenhængende overgang mellem dagtilbud og fra dagtilbud til fritidstilbud og skole ved at udvikle og understøtte deres grundlæggende kompetencer og lyst til at lære

Det fælles pædagogiske grundlag

Ud over formålsbestemmelsen er der i lovgivningen formuleret et fælles pædagogiske grundlag, som beskriver en række centrale elementer, som skal være kendetegnende for alle dagtilbud i Danmark:

- Børnesynet: Det at være barn har værdi i sig selv
- Dannelse og børneperspektiv: Børn på fx 2 år og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse
- Leg: Legen har værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud
- Læring: Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret
- Børnefællesskaber: Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale fastsætter rammerne for
- Pædagogisk læringsmiljø: Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunkt for arbejdet med børns læring
- Forældresamarbejde: Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring
- Børn i udsatte positioner: Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter
- Sammenhæng med børnehaveklassen: Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.

Lokale mål og politiske beslutninger

I Lolland Kommune er der truffet en række politiske beslutninger, som skal gå hånd i hånd med de nationale krav. Det drejer sig særligt om mål og politiske beslutninger fra:

- Plan- og udviklingsstrategien 2019-2030
- Den sammenhængende Børnepolitik

Plan- og Udviklingsstrategien 2019-2030

I 2019 vedtog Lolland Kommunes Byråd en ny Plan- og Udviklingsstrategi. Det fortsatte fokus på en stærk næste generation beskrives således:

”Et bæredygtigt Lolland starter i dagtilbud og fortsætter i grundskolen og forudsætter, at både dagtilbud og grundskolen giver børn mulighed for at udvikle sig og blive så dygtige, som de kan. En stærk næste generation bliver kun en realitet, hvis vi fastholder en høj kvalitet i vores tilbud og insisterer på at skabe sammenhæng i indsatserne på tværs.

Befolkningsudviklingen betyder, at kommunens tilbud løbende må tilpasses, så der kan skabes råderum til at sikre kvalitet i læringsmiljøerne, herunder mere tidssvarende faciliteter.

Forældrene skal inddrages som aktive medspillere fra børnene er helt små og være med til at finde løsninger for deres barn med udgangspunkt i deres ressourcer og forudsætninger.

De gode historier fra folkeskolen skal være medvirkende til, at forældre betragter folkeskolen som det naturlige valg for deres børn.

Den positive udvikling i erhvervslivet og beskæftigelsen på Lolland betyder, at alle muligheder skal tages i brug for at give børn og unge de kompetencer, der efterspørges på fremtidens arbejdsmarked. Alle børn og unge skal nå længst muligt med de forudsætninger og interesser, de har.

Den Sammenhængende Børnepolitik

Udover at Den Sammenhængende Børnepolitik formulerer en overordnet tilgang og syn på, hvordan dagtilbud skaber en ramme for æstetiske, gode og inspirerende læringsmiljøer, som skaber ro og fællesskab, er der også formuleret fire pejlemærker i politikken.

De fire pejlemærker fra Den Sammenhængende Børnepolitik er:

- 0-3 år
- 3-6 år
- Overgang til skole
- Forældresamarbejde

Strategiske mål i Lolland Kommune

Realisering af ambitionerne i Dagtilbudsstrategien skal ske gennem et systematisk arbejde med ovenstående nationale og kommunalt fastsatte rammer og mål. I nedenstående skema konkretiseres dette med afsæt i de fire indsatsspor, som de er formuleret i Den Sammenhængende Børnepolitik. For at gøre rammer og mål konkrete, beskrives de med afsæt i indikatorer, som skal fungere som en tydelig konkretisering af, hvornår og hvordan rammer og mål er indfriet. Indikatorerne skal forstås dynamiske, eftersom de kan ændres i takt med udviklingen af dagtilbudsområdet.

Dagtilbud 0-3 år

Pejlemærke	Indikatorer
Dagtilbud skaber en god overgang fra hjem til dagtilbud med omsorgs- og relationskompetente medarbejdere. Æstetiske og inspirerende læringsmiljøer motiverer børnenes nysgerrighed, skabertrang og børnenes sproglige udvikling som fundament for kvalificeret udvikling og livskvalitet.	Alle forældre inviteres til opstartsmøde i dagtilbuddet. Alle forældre inviteres til opfølgningsmøde tre måneder efter opstart i dagtilbuddet. KIDS-målingen i temaerne 'Relationer', 'Leg og aktivitet' samt 'De fysiske omgivelser' vurderes på en skala fra 1-5, og den enkelte institutions gennemsnitsmåling er for hvert tema på minimum tilstrækkelig kvalitet. Minimum 2 gange årligt følges der op på barnets sproglige udvikling med afsæt i SprogTrappen (i alderen 9-14 mdr, 2 år, 3 år). Der er overensstemmelse mellem SprogTrappedata og iværksættelse af konkrete tiltag i forhold til indsatser i henholdsvis læringsmiljøet, på gruppe – og individ niveau. Forældrebestyrelsen inddrages 1 gang årligt i drøftelser af kvaliteten i institutionen. I institutioner og i dagplejen er der sammenhæng mellem sociale indekstal og antallet af familiedialoger og underretninger.

Aktiviteter 0-3 år

Når dagtilbud modtager indmeldelse af børn fra pladsanvisningen, kontaktes forældrene af primærpædagogen (vuggestuer)/ afdelingsleder (dagpleje) for at aftale opstartsmøde. I dagplejen afholdes mødet hos dagplejeren. Konkret indkøring aftales med forældrene. Dialogen med forældrene tager afsæt i en samtaleguide.

Der arbejdes systematisk med den sproglige udvikling, herunder tidlig inddragelse af samarbejdspartnere og forældre. Der anvendes fællesværktøjer og metoder i 0-6 års området for at understøtte det brede pædagogiske læringsmål, som er formuleret i læreplanstemaet 'Kommunikation og sprog'. Sprogscreeninger bruges både bagud- og fremadrettet i forhold til kvalificering af det pædagogiske læringsmiljø.

Leder har systematisk opfølgning og evaluering af medarbejdernes omsorgs- og relationskompetence i relation til at understøtte børns trivsel, dannelse og udvikling. Leder følger op på kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer, herunder det relationelle samspil med afsæt i KIDS målingerne.

For børn med særlige behov udarbejder dagtilbud i relation til tidlig indsats en standardiseret visitationsprocedure i samarbejde med PPR og Sundhedstjenesten, som sikrer, at overgangen fra hjem til dagtilbud følges op med social-/specialpædagogiske indsatser allerede ved opstart i dagtilbud.

Der defineres en styrket ramme for dagplejens indsats over for børn med særlige behov og for, hvornår et barn skal 'tælle for to' i dagplejen, så mulighederne for at arbejde med indsatserne i forhold til det enkelte barn i dagplejen øges samtidig med, at den generelle tryghed for den samlede børnegruppe kan fastholdes.

For at skabe mest mulig tryghed i børnegruppen og dagplejens mulighed for at udvikle den pædagogiske kvalitet prioriteres kompetenceudvikling i dagplejen, bl.a. etablering af faglige online oplæg, via aktionslæring, jævnlige vejledning og sparrings besøg i dagplejers hjem. Samtidig styrkes mulighederne for, at dagplejebørn altid gæstepasses af kendte voksne.

Ledelse i vuggestue/dagpleje har jævnlige opfølgingsmøder i forhold til indsatser på børn/børnegrupper.

Dagtilbud 3-6 år

Pejlemærke	Indikatorer
I æstetiske og inspirerende læringsmiljøer udvikler og stimulerer vi fortsat børnenes alsidige personlige og sproglige udvikling. Leg og læring i fællesskaber, der har fokus på børnenes nysgerrighed, begejstring og skabertrang understøttes.	KIDS-målingen i temaerne 'Relationer', 'Leg og aktivitet' samt 'De fysiske omgivelser' vurderes på en skala fra 1-5, og den enkelte institutions gennemsnitsmåling er for hvert tema på minimum tilstrækkelig kvalitet. Minimum 2 gange årligt følges der op på barnets sproglige udvikling med afsæt i SprogTrappen (i alderen 3 år, 4 år, og på vej i skole). Minimum hvert andet år udarbejdes en børnemiljøvurdering. Der er overensstemmelse mellem dagtilbuddets tiltag til forbedring af børnemiljøet og den udarbejdede handleplan. Forældrebestyrelsen inddrages en gang om året i drøftelse af udvikling af lærings- og børnemiljøet.

Aktiviteter – dagtilbud 3-6 år

Alle institutioner har faste rutiner i dagligdagen omkring oprydning og har grundig oprydning to gange om året.

Med afsæt i KIDS-måling udarbejdes der konkrete handleplaner.

Dagtilbud iværksætter minimum hvert 2 år en undersøgelse af det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø med inddragelse af børneperspektivet, på baggrund af børnemiljøvurdering udarbejdes desuden en handleplan.

Leder langtidsplanlægger i forhold til budgettet og prioriterer midler til vedligeholdelse og indkøb til læringsmiljøet.

Overgang til skole

Pejlemærke	Indikatorer
Vi lægger vægt på at overdrage viden og professionelle erfaringer om barnet, sådan at skolen har et fagligt grundlag for at kunne støtte barnet i skolen. Vi kalder det brobygning. Vi arbejder for, at den kommunale folkeskole er det naturlige valg for alle børn og forældre.	Der afholdes et forældremøde for førskolebørn med deltagelse af indskolingsleder/Landsbyordningsleder. Forældre inviteres til overleveringsmøder mellem dagtilbud, SFO og skole. Ved overleveringsmøder anvendes data om barnets udvikling (vurderingsværktøjer, overgangsbeskrivelser). Én gang før opstart i førskole-SFO besøger børn og pædagoger fra dagtilbud SFO og skole - forældre henter på SFO. Minimum 2 gange om året besøger pædagog fra SFO og skole dagtilbud for at danne relationer til børnene. Minimum 2 gange om året besøger børn og pædagog fra dagtilbud SFO og skole, for at skabe tryghed i de nye rammer. Skole og SFO inviterer kommende skolebørn til et arrangement på SFO/Skole – ex teaterforestillinger i 0. klasse.

Aktiviteter – overgang til skole

I samarbejde mellem dagtilbud, SFO og skole formuleres der fælles procedure for det gensidige samarbejde mellem dagtilbud, skole og forældre samt forældreinddragelse/deltagelse i overleveringssamtaler. Herunder også fælles artefakter som understøtter genkendelighed, tryghed og fælles- skabsfølelse for børnene.

Alle relevante data videregives fra dagtilbuddet til SFO og skole, herunder sprogtrappevurderingen, med henblik på skolens videre, konkrete indsats over for det enkelte barn.

Forældresamarbejde

Pejlemærke	Indikatorer
Dagtilbud skaber en tryk og god overgang fra hjem til dagtilbud og samarbejder tæt med forældrene gennem hele barnets tid i dagtilbud. Forældrene er barnets vigtigste omsorgsgiver og har dermed hovedansvaret for barnets trivsel, dannelse og udvikling. Alle nye forældre modtager et velkomstbrev.	Minimum 4 gange følges der op på barnets trivsel, udvikling og læring med afsæt i vurderingsværktøj (9-14 mdr., 2 år, 3 år og 'på vej i skole' sammen med forældrene). Resultaterne fra brugertilfredshedsundersøgelse (BTU) er på minimum samme (høje) niveau som tidligere år. Forældresamarbejdet drøftes 2 gange årligt på bestyrelsesmøder.

Aktiviteter - forældresamarbejde

Der udarbejdes fælles procedure for opstart i dagtilbud og i relation hertil udarbejdes en velkomstfolder (digital og fysisk) med beskrivelse af forventninger til samarbejdet, samt diverse praktisk info.

På baggrund af BTU udarbejdes handleplaner.

I samarbejde med bestyrelsen planlægges forældrearrangementer af både social karakter samt et årligt videns-/inspirationsforedrag.

Lolland Kommune
Skole og Dagtilbud
Tlf. 54 67 67 67
www.lolland.dk